

АНОТАЦІЯ

ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ В ГРУПАХ СПОРТИВНО- ПЕДАГОГІЧНОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ

1. Цілі практики полягають у формуванні готовності до цілісного виконання комплексу функціональних обов'язків тренера у закладі вищої освіти, серед яких: організація навчально-тренувального процесу, проведення методичної, науково-дослідної та виховної роботи, практичне застосування поглиблених фундаментальних знань з фахових дисциплін, набутих під час навчання на освітньому рівні «магістр»; розвиток уміння самостійно розв'язувати навчально-виховні завдання, стимулювання потреби постійно підвищувати свою професійну компетентність, подальше програмування стратегії саморозвитку і самовдосконалення у вищій школі.

Перед початком проходження виробничої практики здобувачі вищої освіти вивчають наступні навчальні дисципліни: «Професійна майстерність тренера», «Сучасні технології підготовки спортсменів в обраному виді спорту», «Спортивно-педагогічне вдосконалення», «Система підготовки спортсменів в олімпійському спорті», «Олімпійський і професійний спорт».

2. Перелік компетентностей, здобуття яких гарантуватиме вивчення навчальної дисципліни.

Відповідно до освітньо-професійної програми (затверджена ухвалою вченої ради К-ПНУ імені Івана Огієнка від 25 квітня 2019 року, протокол за № 4) у здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня формуються *загальні компетентності*:

- ✓ здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- ✓ здатність мотивувати людей до досягнення спільної мети;
- ✓ здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

- ✓ визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- ✓ здатність виявляти ініціативу та підприємливість;
- ✓ здатність розробляти та управляти проектами;
- ✓ здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ✓ здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- ✓ здатність застосовувати знання, вміння та навички під час практичного вирішення професійних завдань у різних суб'єктах сфери фізичної культури і спорту;
- ✓ здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних груп населення у сфері фізичної культури і спорту;
- ✓ здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту;
- ✓ здатність визначати суперечності та прогалини у наявній системі знань з функціонування та розвитку сфери фізичної культури і спорту;
- ✓ здатність до впровадження результатів наукових досліджень у практичну діяльність.

Сфера реалізації здобутих компетентностей під час працевлаштування.

Загальні компетентності.

1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Процес адаптації студента-практиканта до нових умов під час проходження виробничої педагогічної практики дитячій юнацькій спортивній школі в групах спеціалізованої базової підготовки та виробничої практики в групах спортивно-педагогічного вдосконалення триває декілька днів і спрямований на знайомство з базою практики, педагогічним колективом та навчально-тренувальною групою. Для правильної організації навчально-тренувального процесу здобувачі вищої освіти вивчають особливості роботи у закріпленій групі та стиль роботи професійних тренерів баз практики.

2. Здатність мотивувати людей до досягнення спільної мети.

Мотивація є найважливішим чинником у спорті, тому магістр фізичної культури і спорту повинен докладати максимальні зусилля, щоб мотивувати учнів/студентів до досягнення високих цілей, до розв'язування складних завдань та злагодженої співпраці в команді заради спільної мети.

3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Здобувачі вищої освіти, які проходять практику, розвивають свої професійні якості під час спілкування з представниками інших видів діяльності (організаторами спортивно-масових заходів, менеджерами, тренерами з інших видів спорту, керівництвом баз практик), зокрема переймають їх досвід з професійної етики, ділового спілкування та поведінки в тій чи іншій сфері діяльності.

4. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Під час проходження практики студенти націлені на засвоєння нових знань з фізичного виховання та спорту, спортивного тренування, оздоровчої фізичної культури, адаптивної фізичної культури. Уміють здійснювати пошук необхідної інформації для ефективного проведення навчально-тренувальних занять, розвивають почуття обов'язку та наполегливості.

5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Здобувачі вищої освіти освітнього ступеня «магістр» після завершення виробничих практик реально оцінюють свій стан практичної підготовки, взмозі знаходити недоліки під час навчально-тренувального процесу й усувати їх.

6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Упродовж практик студенти ініціюють проведення показових навчально-тренувальних занять, організовують змагання з виду спорту у прикріпленій групі, демонструють показові тренувальні заняття у закладах загальної середньої освіти.

7. Здатність розробляти та управляти проектами.

Здобувач вищої освіти на початку практик повинен розписати макро- і мезоцикли для прикріплених груп. Взмозі організувати профорієнтаційні

заходи для наповнення груп початкової підготовки на наступний навчальний рік.

8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Студент-практикант вивчає пізнавальну діяльність людини, спрямовану на розкриття загальних, істотних зв'язків і відношень речей. Аналізуючи й синтезуючи вже утворені поняття, він шляхом суджень, міркувань, умовиводів пізнає нові для нього зв'язки й відношення об'єктів, розширює і поглиблює свої знання про них.

9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Студент-практикант готовий до самостійного впровадження у навчальний, тренувальний процес нових ідей, проявляє креативність під час проведення різноманітних заходів не лише спортивного характеру, але й заходів спрямованих на об'єднання колективу.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності.

1. Здатність застосовувати знання, вміння та навички під час практичного вирішення професійних завдань у різних суб'єктах сфери фізичної культури і спорту.

Студенти-практиканти під час проходження виробничих практик використовують раніше набуті під час навчання на факультеті фізичної культури знання, опановані вміння та навички, здатні впроваджувати їх у процес навчання в ході проведення тренувальних, навчально-тренувальних занять в дитячих юнацьких спортивних школах в групах спеціалізованої базової підготовки та в групах спортивно-педагогічного вдосконалення в ЗВО.

2. Здатність організувати та реалізувати просвітницьку та освітню діяльність для різних груп населення у сфері фізичної культури і спорту.

Здобувачі вищої освіти повинні уміти організувати спортивно-масові заходи для різних груп населення, популяризувати обраний вид спорту у різних сферах життєдіяльності.

3. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту.

Ця компетентність полягає у вмінні студента-практиканти займатись

самоосвітою та саморозвитком, відстоювати свої ідеї, вміти самостійно управляти навчально-тренувальним процесом не лише груп початкової підготовки, але й навчально-тренувальних груп, та груп спортивного вдосконалення. Безперервно працювати над розвитком своїх професійних якостей та практичних умінь.

4. Здатність визначати суперечності та прогалини у наявній системі знань з функціонування та розвитку сфери фізичної культури і спорту.

Націлені на виявлення чинників, які негативно впливають на досягнення мети під час навчально-тренувального процесу, заміна їх більш ефективними та інноваційними технологіями під час навчання.

5. Здатність до впровадження результатів наукових досліджень у практичну діяльність.

Використовуючи останні дослідження у сфері фізичної культури та спорту, студенти-практиканти вміють проводити констатувальний, формувальний та лонгітюдальний експерименти, здійснювати тестування загальної фізичної підготовки, спеціальної фізичної підготовки, техніко-тактичної психологічної та інтегральної підготовленості.

3. Зміст виробничої практики.

Розділ і зміст роботи	Документація для навчання і виконання
Навчальна робота	
Визначення змісту, мети, завдань тренувального процесу в групі спортивно-педагогічного вдосконалення.	Комплекс навчально-методичного забезпечення спортивно-педагогічного вдосконалення з виду спорту.
Складання планів тренувального процесу на мікро-, мезо- та макроцикл, конспектів тренувальних занять.	Програми з видів спорту. Плани тренувань спортсменів.
Проведення тренувальних занять.	Конспекти занять.
Визначення тренувальних завдань, управління діяльністю, оперативний контроль за станом, облік завантаження спортсменів у процесі занять, підведення підсумків тренувального процесу.	Плани тренувального процесу. Індивідуальні щоденники спортсменів. Журнал обліку роботи.
Облік виконаного тренувального обсягу та ефективності навчально-тренувального процесу.	Журнал обліку роботи. Аналіз контрольних нормативів. Протоколи участі у змаганнях.. Індивідуальні щоденники спортсменів.
Організаційна робота	
Ознайомлення з діяльністю кафедри – об'єкта практики.	Положення про кафедру. Статут організації.
Ознайомлення з організацією	Розклад тренувальних занять. Плани

тренувального процесу, виховної роботи, структурою і змістом підготовки спортсменів.	виховної роботи. Накази. Статистичні звіти.
Вивчення законодавчої і нормативної документації уряду та Державного захисту України з фізичної культури і спорту, що визначають напрями спортивної роботи.	Накази Президента. Постанови уряду. Накази і Постанови Держкомспорту України.
Знайомство з керівним складом кафедри, тренерським складом, спортсменами та рівнем їх спортивної підготовленості.	Штатний розклад. Список групи СПВ з виду спорту.
Консультації з керівником практики та іншими тренерами.	Ведення звідної документації, зокрема індивідуального плану та робочих записів.
Ознайомлення з розкладом проведення занять. Складання розкладу для закріпленої групи спортсменів на період практики.	Розклад занять.
Підготовка місць для проведення занять, спортивного інвентарю, приладів, обладнання	Тарифи орендної плати. Інструкції по забезпеченню безпеки праці.
Визначення і розробка організаційних форм проведення занять та взаємодії з тренерами.	Функціональні обов'язки тренера, практиканта, керівника від кафедри університету.
Участь у конференціях закладу освіти з практики (організаційна, підсумкова). Розробка індивідуального плану студента-практиканта з тренерської практики. Складання звітної документації за підсумками практики.	Програми тренерської практики. Звітна документація студента. Програма тренерської практики. Плани навчально-тренувального процесу. Індивідуальний план та вся документація практиканта. Документація за всіма розділами програми виробничої практики.
Складання регламентуючої документації для підготовки і проведення спортивних змагань, підготовки суддівських кадрів, присвоєння спортивних розрядів.	Календар спортивно-масових заходів. Положення про змагання. Положення про суддівські колегії. Єдина спортивна класифікація України.
Участь в організації і проведенні спортивних змагань. Участь у роботі суддівської колегії в якості представника команди. Подача заявок, пере заявок, подача протесту. Підготовка звіту про проведення змагань та участі у змаганнях.	Правила змагань з виду спорту. Регламент проведення змагань. Суддівська документація (заявка, пере заявка, протоколи змагань, звіт суддівської колегії та ін.)
Розділ і зміст роботи.	Документація для вивчення і виконання
Участь у проведенні спортивних змагань в якості члена суддівської колегії. Виконання функцій головного судді, керівника суддівської служби, судді, головного секретаря, секретаря.	Правила змагань з виду спорту. Регламент проведення змагання. Протокол жеребкування. Протоколи змагань. Звіт суддівської колегії.
Наукова робота	
Вивчення плану наукових досліджень кафедри загалом та тренера зокрема.	План наукової роботи кафедри.
Проведення експериментального дослідження для написання дипломної роботи або для виконання індивідуального завдання. Проведення індивідуальних та участь у групових дослідженнях за програмою практики.	Результати дослідження.

Узагальнення та аналіз даних тестування в процесі тренувальних занять, участі у змаганнях спортсменів різних навчальних груп.	Протоколи тестування, протоколи змагань.
Виховна робота	
Визначення мети, завдань, форм і методів виховної роботи відповідно до контингенту групи спортсменів.	Плани виховної роботи групи СПВ.
Проведення бесід, диспутів, обговорення спортивних статей і книг, зустрічей з видатними спортсменами, ветеранами спорту і праці, організація культурного дозвілля	Посібники з виховної роботи. Конспекти бесід, плани виступів, тексти доповідей.
Проведення виховних та мотивуючих бесід зі спортсменами групи СПВ.	Орієнтовна тематика, презентації, графік.

4. Обсяг вивчення навчальної дисципліни:

- кількість кредитів ЄКТС – 4,5;
- кількість годин – 135.

5. Форма семестрового контролю – диференційований залік.

6. Інформація про науково-педагогічних працівників, які забезпечують викладання дисципліни:

Науково-педагогічні працівники кафедри спорту і спортивних ігор, теорії і методики фізичного виховання, легкої атлетики з методикою викладання.

7. Перелік основної літератури:

1. Воловик Н. І., Березовський В. А. Тренерська практика: методичний посібник для студентів факультетів фізичного виховання та спорту вищих педагогічних навчальних закладів. Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. 42 с.
2. Гаценко В. П. Тренерська практика в вищому навчальному закладі. Черкаси, 2010. 44 с.
3. Демінський О. Ц. Оптимізація навчально-тренувального процесу: Навч.-метод. посіб. Херсон: Айлант, 2002. 296с.

4. Деркач А. А., Исаев А. А. Педагогическое мастерство тренера. Москва: «Физкультура и спорт», 1987. 375 с.

5. Прозар М. В., Козак Є. П. Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол): навчальний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів III-IV рівнів акредитації]. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2015. 234 с.

6. Прозар М. В., Слюсарчук В. В., Зубаль М. В. та ін. Теорія і методика викладання спортивних ігор: навчально-методичний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів III-IV рівнів акредитації]. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2014. 198 с.

7. Стасюк В. А., Стасюк І. І., Прозар М. В. та ін. Теорія і методика викладання спортивних ігор (футбол): навчально-методичний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів III-IV рівнів акредитації]. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2017. 162 с.